

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Zonnepark Meerstad Noord

Gemeente Groningen

721067 | Concept v2.0

17-12-2021

Pondera

Hoofdvestiging Nederland
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
088 – pondera (088-7663372)
info@ponderaconsult.com

Postadres
Postbus 919
6800 AX Arnhem

Vestiging South East Asia
Jl. Mampang Prapatan XV no 18
Mampang
Jakarta Selatan 12790
Indonesia

Vestiging North East Asia
Suite 1718, Officia Building 92
Saemunan-ro, Jongno-gu
Seoul Province
Republic of Korea

Colofon

Soort document
Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Projectnaam
Zonnepark Meerstad Noord

Versienummer
Concept v2.0

Datum
17-12-2021

Project nummer
721067

Opdrachtgever
Gemeente Groningen

Auteur
Dion Oude Lansink

Nagekeken door
Martijn ten Klooster

Disclaimer

In het onderzoek is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde uitgangspunten, modellen en informatie die ten tijde van het opstellen van dit rapport ter beschikking stonden. Aanpassingen in de uitgangspunten, modellen of gebruikte gegevens kunnen leiden tot andere uitkomsten. De aard en de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens voor het onderzoek bepalen in belangrijke mate de nauwkeurigheid en de onzekerheden van de berekende uitkomsten. Pondera is niet aansprakelijk voor gederfde inkomsten of schade die wordt geleden door opdrachtgever(s) en/of derden uit conclusies die gebaseerd zijn op gegevens die niet van Pondera afkomstig zijn. Deze rapportage is opgesteld met de intentie dat deze alleen gebruikt wordt door de opdrachtgever en slechts voor het doel waarvoor de rapportage is opgesteld. Er mag geen beroep worden gedaan op de informatie uit deze rapportage voor andere doeleinden zonder schriftelijke toestemming van Pondera. Pondera is niet verantwoordelijk voor de consequenties die kunnen voortvloeien uit het oneigenlijk gebruik van de rapportage. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van (de analyse, resultaten en bevindingen in) de rapportage blijft bij de opdrachtgever. De Rechtsverhouding opdrachtgevers – architect, ingenieur en adviseur conform DNR 2011 is te allen tijde van toepassing. Pondera werkt met een kwaliteitsmanagementsysteem dat door EIK gecertificeerd is volgens de ISO 9001:2015 norm.

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	1
1.1	Achtergrond project	1
1.2	Status huidige versie van het document, mogelijkheid tot commentaar	2
1.3	Ligging plangebied en studiegebied	2
1.4	Waarom een m.e.r.-procedure?	3
1.5	Doel en inhoud van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)	6
1.6	Procedure en besluitvorming	6
1.7	Initiatiefnemers en bevoegd gezag	7
1.8	Leeswijzer	7
2	Projectbeschrijving en alternatieven	9
2.1	Huidige situatie	9
2.2	Projectbeschrijving	10
2.3	Alternatieven en varianten	12
2.4	Referentiesituatie en autonome ontwikkelingen	14
3	Beleidskader	15
3.1	Mondiaal en Europees beleid	15
3.2	Rijksbeleid	16
3.3	Provincie Groningen	18
3.4	Gemeente Groningen	19
4	Onderzoek naar mogelijke milieueffecten	20
4.1	Inleiding	20
4.1	Relevante milieueffecten locatiekeuze	20
4.2	Relevante milieueffecten op de locatie - variantkeuze	20
4.3	Effectbeoordeling	26
4.4	Mitigerende maatregelen	27
4.5	Leemten in kennis en informatie	27
4.6	Evaluatie	27
5	Procedure en besluitvorming	28
5.1	M.e.r.-procedure	28
5.2	Informatie en inspraak	30

1 Aanleiding

1.1 Achtergrond project

Het project betreft de realisatie van een zonnepark met brede ecologische buffer en een hoogspanningsstation in de gemeente Groningen ten oosten van de stad Groningen in het buitengebied.

De gemeente Groningen wil in 2035 CO₂-neutraal zijn. Om dat doel te halen is volgens het “Beleidskader Zonneparken 2021-2025” (gepubliceerd nov 2021) in totaal 950 MW aan zonnestroom nodig. 450 MW van deze energie wordt opgewekt op daken van woningen, instellingen en bedrijven. Daarnaast is er 500 MW aan zonneparken nodig. Eén van de aangewezen gebieden hiervoor is Meerstad-Noord.

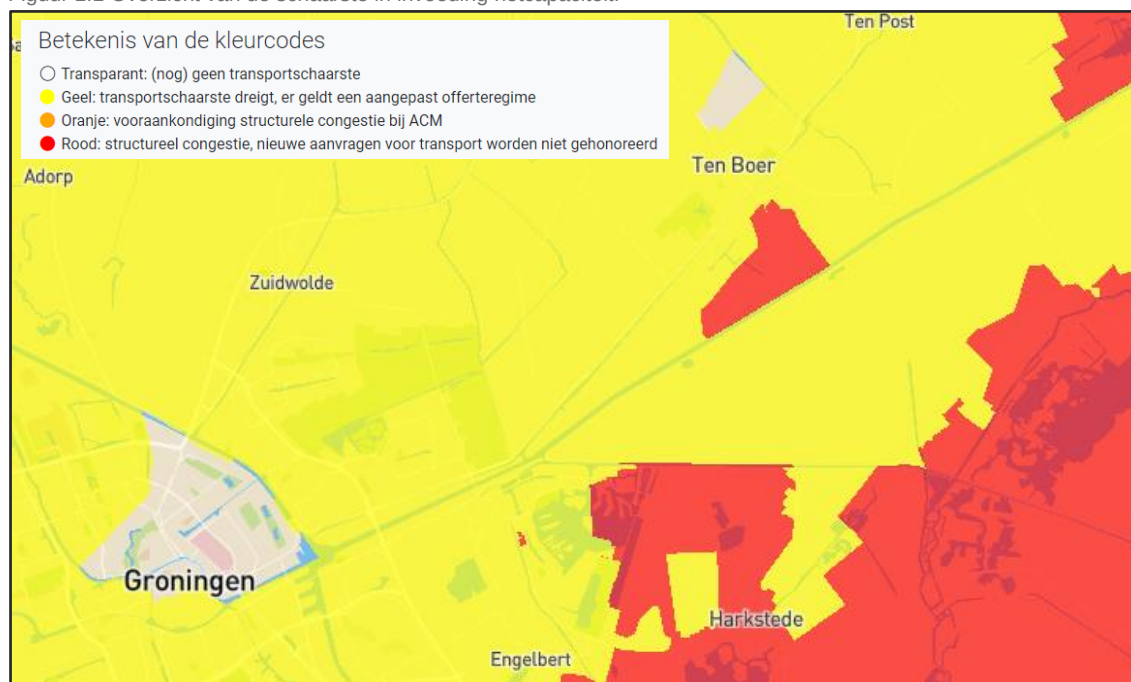
De gemeente Groningen heeft ter plaatse van het beoogde plangebied in het verleden grond aangekocht vanwege plannen voor woningbouw. Vanwege de economische crisis in 2008 is deze woningbouw komen te vervallen. Meerstad-Noord is daarna in de Omgevingsvisie (2018), het Beleidskader Zonne-energie fase 1 (2019) en het Beleidskader zonneparken (2021) aangewezen als zoekgebied voor grootschalige zonne-energie.

Doel van de gemeente is om de opbrengsten van grote zonneparken maximaal ten goede te laten komen aan alle inwoners van de gemeente en te gebruiken voor de verduurzaming van de wijken en dorpen.

In het gebied wordt daarnaast tevens een nieuw hoogspanningsstation (hierna: HS-station) gerealiseerd. De beschikbare capaciteit van het publieke hoogspanningsnet voor het invoeden van elektriciteit is in delen van Noord-Nederland onvoldoende of bijna onvoldoende om nieuwe capaciteit aan te sluiten. Voldoende aansluitcapaciteit is nodig in het kader van de plannen voor het uitbreiden van de opwek van elektriciteit uit zon en wind. Dit station is met name noodzakelijk voor het aansluiten van nieuwe duurzame energieprojecten zoals het zonnepark Meerstad Noord zelf, maar ook bijvoorbeeld zonnepark Fledderbosch (RWZI Garmerwolde). Daarnaast wordt een belemmering voor het voortzetten van de plaatsing van zonnedaken hiermee voorkomen.

Onderstaande figuur geeft de huidige situatie weer van de invoedingsschaarste van het elektriciteitsnetwerk in de regio.

Figuur 1.1 Overzicht van de schaarste in invoeding netcapaciteit.

Bron: <https://capaciteitskaart.netbeheernederland.nl/>

Binnen het plangebied lopen tevens procedures voor het realiseren van een testopstelling waarin het principe van hoge-snelheidstransport van mensen en goederen door een vacuüm buis zal gaan worden getest (de Hyperloop). De Hyperloop zal als autonome/bestaande situatie wordt meegenomen. Voor de Hyperloop is reeds een mer-beoordeling gedaan door de gemeente Groningen. Daaruit is gevolgd dat een milieueffectrapportage voor dat project niet nodig is gezien de beperkte milieueffecten op de omgeving.

1.2 Status huidige versie van het document, mogelijkheid tot commentaar

De voorliggende versie van de NRD betreft een conceptversie welke wordt gedeeld met betrokken instanties en direct omwonenden van het plangebied. In tegenstelling tot de MER zal deze NRD niet formeel ter inzage worden gelegd. Er kan wel door elke belanghebbende commentaar worden ingediend op de huidige conceptversie, tot uiterlijk 1 februari 2022. U kunt dit commentaar sturen naar de heer Rolf Sieben van de gemeente Groningen, mailadres rolf.sieben@groningen.nl.

De tekstdelen welke betrekking hebben op de procedure zullen in navolgende versies worden aangepast om aan te sluiten bij de omgevingswet, welke naar verwachting op 1 juli 2022 in werking zal treden.

1.3 Ligging plangebied en studiegebied

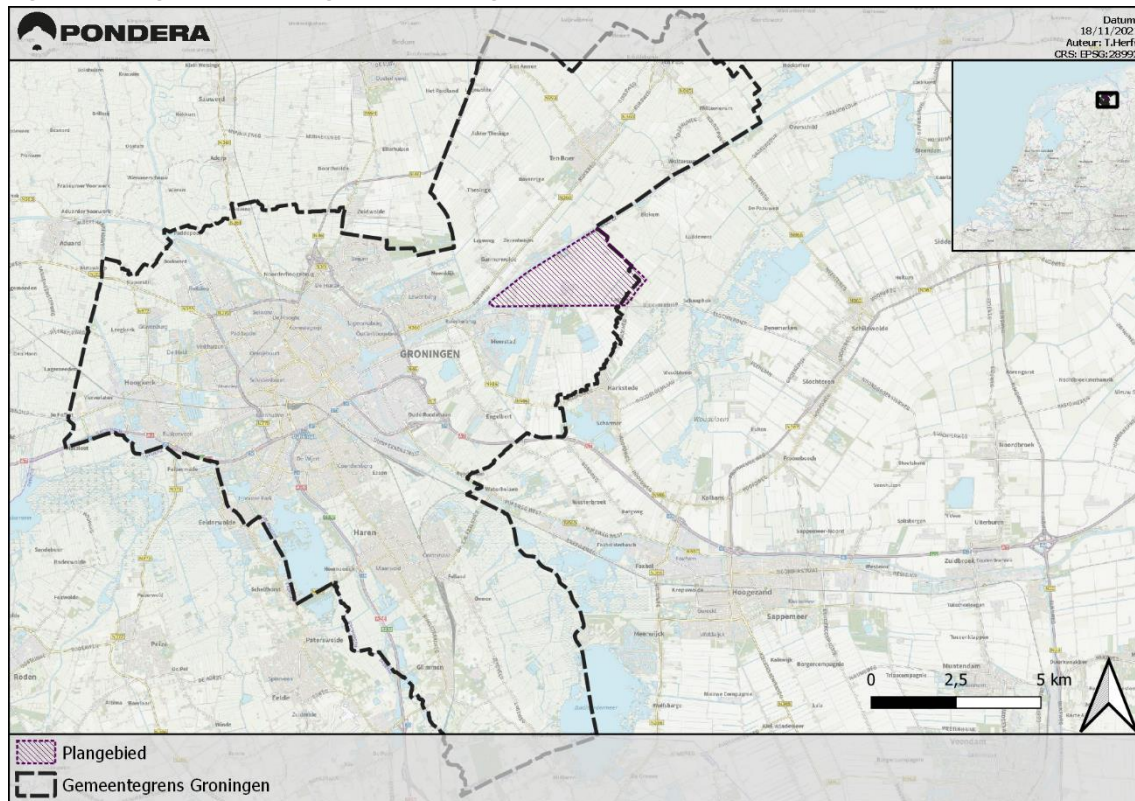
Plangebied

Het plangebied is het gebied waarbinnen de te onderzoeken ontwikkeling is voorzien. Het plangebied is gelegen in de polder Lageland, in de gemeente Groningen, in de gelijknamige provincie, is in Figuur 1.2 opgenomen.

Studiegebied

Het studiegebied is het gebied waar effecten, als gevolg van de voorgenomen activiteit, (kunnen) optreden. De omvang van het studiegebied verschilt per milieuaspect. Zo zal bijvoorbeeld het studiegebied voor de beoordeling van de mogelijke geluidhinder zowel binnen als buiten het plangebied kunnen liggen. In het milieueffectrapport (MER) zal per milieuaspect het studiegebied worden aangegeven.

Figuur 1.2 Plangebied binnen de gemeente Groningen

Bron: google maps, bewerking

1.4 Waarom een m.e.r.-procedure?

1.4.1 Ruimtelijk planologisch kader

Het zonnepark en het HS-station passen niet binnen het geldende bestemmingsplan van de gemeente Groningen. Een ontwikkeling kan ruimtelijk mogelijk gemaakt door af te wijken van het bestemmingsplan of dit te herzien. De gemeente Groningen is hiervoor het bevoegd gezag.

Om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming over het bestemmingsplan/omgevingsplan en de uitvoeringsvergunningen is de procedure van milieueffectrapportage doorlopen.

1.4.2 M.e.r.-plicht

De procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) is voorgeschreven op grond van nationale en Europese wetgeving indien er sprake is van activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Het doel van de m.e.r. is om te verzekeren dat adequate milieu informatie beschikbaar is ten behoeve van de besluitvorming over dergelijke activiteiten.

Deze activiteiten zijn met ingang van de omgevingswet opgenomen in het Omgevingsbesluit, hoofdstuk 11 en bijlage. Tot op heden is dit vastgelegd in het Besluit milieueffectrapportage. De inhoudelijke vereisten aan een milieueffectrapport (MER) zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. De m.e.r.-procedure mondt uit in een rapport, het milieueffectrapport (MER). Er wordt onderscheid gemaakt in het plan-MER en het project-MER. In Kader 1.1 zijn deze typen MER kort toegelicht.

De oprichting, wijziging of uitbreiding van een zonnepark en een HS-station vallen niet specifiek onder de m.e.r.-regelgeving.

De realisatie van het HS-station zou gezien kunnen worden als 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein'. Deze activiteit is opgenomen onder categorie J10 in bijlage V van het Omgevingsbesluit (in het Besluit mer onder D11.3 in kolom 1).

Ook zou het gehele project kunnen vallen onder de activiteit bedoeld in categorie J12 in bijlage V van het omgevingsbesluit (Besluit mer categorie D 9): 'Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'.

Ten slotte is er tijdens de bouw van diverse fundaties binnen het HS-station naar alle waarschijnlijkheid grondwaterbemaling nodig, welke valt onder Besluit mer categorie D15.2, "De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater."

De drempelwaardes voor een mer-plicht worden niet overschreden. In principe is er sprake van een project-m.e.r.-beoordelingsplicht. Dit houdt in dat het bevoegd gezag beoordeelt of er aanleiding is een project-m.e.r. te doorlopen.

Wat daar ook van zij, gemeente Groningen kiest ervoor een MER op te stellen om daarmee zorgvuldige besluitvorming te ondersteunen. Een beoordeling door het bevoegd gezag of inderdaad een project-m.e.r. noodzakelijk is voor de omgevingsvergunning kan daarom achterwege blijven.

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is de eerste formele stap in de m.e.r.-procedure.

Kader 1.1 PlanMER en projectMER en m.e.r.-beoordeling

PlanMER

Het planMER wordt opgesteld ten behoeve van een structuurvisie of het ruimtelijk plan, zoals een bestemmingsplan. Het planMER moet ingaan op de vraag 'waarom hier'. Hierbij dient een afweging te worden gemaakt over de milieueffecten van het plan. Het planMER geeft een onderbouwing van de locaties, waarbij mogelijk ook verschillende locaties (locatiealternatieven) worden onderzocht, en beschrijft de milieueffecten van het zonnepark als bijdrage aan de belangenafweging. Voor een structuurvisie is de effectbeschrijving globaal en heeft tot doel aan te tonen dat het aannemelijk is dat het plan (het zonnepark en HS-station op de locatie) kan voldoen aan de geldende milieueisen, een planMER voor een ruimtelijk plan zal meer detailniveau bevatten. In dit geval gaat het om de locatieafweging binnen de gemeente Groningen.

Project-MER

Het projectMER heeft betrekking op de milieueffecten van de concrete uitwerking van een plan en wordt opgesteld voor de besluitvorming over de omgevingsvergunning. Het gaat dus vooral om de inrichting van een gebied. Voor dit zonnepark betreft dit een concrete uitwerking het bepalen van de situering van het HS-station, de dichtheid (afstand tussen) en de oriëntatie (noord-zuid of oost-west) van de zonnepanelen. De effecten van de verschillende inrichtingsvarianten worden door middel van onderzoek bepaald en afgezet tegen de geldende milieueisen, waarbij beoordeeld wordt of aan deze eisen kan worden voldaan.

M.e.r.-beoordeling

Een m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te bepalen of er bij een voorgenomen activiteit, die genoemd staat in onderdeel D van het besluit m.e.r., mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Voor een m.e.r.-beoordeling is doorgaans geen diepgaand onderzoek nodig. Een m.e.r.-beoordeling kent twee uitkomsten: 1) belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen niet uitgesloten worden en er dient een m.e.r.-procedure doorlopen te worden of 2) belangrijke nadelige milieugevolgen treden niet op en de m.e.r.-procedure wordt niet doorlopen.

1.4.3 Combi m.e.r.

De gemeente als initiatiefnemer van het zonnepark en Tennet / Enexis als initiatiefnemers van het HS station, hebben naast een project-MER ook vrijwillig voor een plan-MER gekozen. Op die manier wordt gewaarborgd dat voldoende informatie over de gevolgen voor de leefomgeving beschikbaar is voor besluitvorming. Het MER biedt een de onderbouwing naar de omgeving en met name de omwonenden van zowel de locatie als de inrichting van het plangebied transparant voorbereid en onderbouwd. In het proces wordt door de inzet van de m.e.r. ruimte gegeven voor inspraak op de te onderzoeken gevolgen door zienswijzen op de NRD. Op de besluitvorming zelf is eveneens ruimte voor zienswijzen en beroep.

Er worden twee stappen in het combi m.e.r. doorlopen:

- Stap 1 vormt het plan-MER deel. Dit deel betreft de locatiekeuze voor een zonnepark met HS-station binnen de gemeente Groningen. Dit wordt gedaan op een hoger abstractieniveau. Onderzocht wordt of er alternatieve locaties beschikbaar zijn om de activiteiten te realiseren. Onderzocht wordt of alternatieve locaties zwaarwegende voordelen hebben vanuit het oogpunt van milieueffecten ten opzichte van de voorziene locatie of de voorziene locatie zwaarwegende milieunadelen heeft ten opzichte van alternatieven.

- Stap 2 vormt het project-MER deel, hierin wordt onderzoek gedaan naar concrete inrichtingsalternatieven op de voorziene locatie en de milieueffecten daarvan. Dit onderzoek heeft daarom een hoger detailniveau.

1.5 Doel en inhoud van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Doel NRD

De concept NRD is de eerste stap in de m.e.r.-procedure om te komen tot het MER voor het zonnepark en HS-station Meerstad Noord. Het doel van de concept NRD is om betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de inhoud en diepgang (de reikwijdte en het detailniveau) van het nog op te stellen MER. Het doel is eveneens om betrokkenen en belanghebbenden in dit stadium te raadplegen om reacties te kunnen meenemen in de uit te voeren onderzoeken. De binnengekomen reacties (zienswijzen) en adviezen worden betrokken bij de definitieve NRD die door het bevoegde gezag zal worden vastgesteld. Deze definitieve notitie is het uitgangspunt voor het opstellen van het MER.

Inhoud NRD

In de concept NRD wordt aangegeven wat de voorgestelde reikwijdte en het voorgestelde detailniveau van het MER zal zijn (het onderzoeksvoorstel). De concept NRD maakt inzichtelijk wat de aard en het doel is van de ontwikkeling, welke alternatieven in het MER worden bekeken en welke milieuaspecten worden onderzocht. Eenieder krijgt de mogelijkheid om advies te geven of hun zienswijze kenbaar te maken op de in de concept NRD beschreven reikwijdte en aanpak voor het MER. De initiatiefnemers houden bij het opstellen van het MER rekening met de op basis van de concept NRD verkregen adviezen en reacties.

In hoofdstuk 5 is aangegeven hoe een reactie op de concept NRD kan worden gegeven en wat er met deze reactie gebeurt.

1.6 Procedure en besluitvorming

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aanvraag voor een omgevingsvergunning en bestemmingsplanwijziging voor Zonnepark Meerstad Noord en het HS-station.

Vergunningen

Voor de realisatie en exploitatie van een zonnepark en een HS-station zijn verschillende besluiten (vergunningen) nodig:

- Een aanpassing van het vigerende bestemmingsplan
- Een omgevingsvergunning. In deze omgevingsvergunning worden diverse aspecten opgenomen zoals bouw, milieu et cetera;
- (Eventueel) een watervergunning, indien dat op grond van de Keur van het waterschap (verbodsbepalingen) is vereist;
- (Eventueel) vergunning en/of ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Coördinatieregeling

De gemeentelijke coördinatieregeling, op grond van de Wet ruimtelijke ordening artikel 3.30, biedt de gemeente de mogelijkheid om de besluitvorming te coördineren. Dit wil zeggen dat verschillende besluiten tegelijkertijd en in onderling overleg ter inzage worden gelegd en dat sprake is van één behandeling van eventuele beroepen.

De coördinatieregeling heeft in principe geen invloed op de bevoegdheidsverdeling voor vergunningen en ontheffingen. Dat blijft de bevoegdheid van betreffende lokale, regionale en functionele overheden. De gemeente verzorgt wel de gezamenlijke ter inzage legging.

De gemeente Groningen heeft besloten de gemeentelijke coördinatieregeling toe te gaan passen omdat door het samen ter inzage leggen de verschillende vergunningen de procedure voor omwonenden zal verhelderen.

Betrokkenheid Commissie voor de m.e.r.

In de NRD-fase is het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. wettelijk niet verplicht, maar op vrijwillige basis wel mogelijk. De initiatiefnemers hebben ervoor gekozen om de concept NRD aan de Commissie voor de m.e.r. ter advisering voor te leggen.

1.7 Initiatiefnemers en bevoegd gezag

1.7.1 Initiatiefnemer project

De gemeente Groningen is de initiatiefnemer van het Zonnepark. Enexis en Tennet zijn de twee partijen die het HS-station zullen realiseren. De initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het combi-MER. In Tabel 1.1 zijn de contactgegevens van de initiatiefnemers opgenomen.

Tabel 1.1 Contactgegevens initiatiefnemers

Initiatiefnemer	
Naam	Gemeente Groningen
Contactpersoon	Alfred Hamstra
E-mailadres	alfred.hamstra@groningen.nl

1.7.2 Bevoegd gezag

De gemeente Groningen is het bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure.

Tabel 1.2 Contactgegevens bevoegd gezag

Bevoegd gezag	
Gemeente	Groningen
Adres	Gedempte Zuiderdiep 98, 9712HL Groningen
Contactpersoon	Rolf Sieben
E-mailadres	rolf.sieben@groningen.nl

1.8 Leeswijzer

In deze NRD komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:

- Een projectbeschrijving en alternatieven (hoofdstuk 2);
- Het relevante beleidskader waarbinnen het project zich afspeelt (hoofdstuk 3);
- Het uit te voeren onderzoek per milieuthema (hoofdstuk 4);

- De wijze van communicatie en participatie (hoofdstuk 4);
- Een overzicht van de m.e.r.-procedure, inclusief momenten en wijze waarop een zienswijze kan worden ingediend (hoofdstuk 5).

2 Projectbeschrijving en alternatieven

In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving gegeven van het voornemen, de huidige situatie en de voorgenomen activiteit. Vervolgens wordt de wijze beschreven waarop in het MER de inrichtingsalternatieven voor het zonnepark/HS-station worden onderzocht.

2.1 Huidige situatie

Polder Lageland heeft een zeer open landschap en grotendeels een agrarisch gebruik. Zo'n 60% van de agrarische gronden is in gebruik als weide- of hooiland en 40% is in gebruik als akkerland (suikerbiet, mais, aardappelen). Middenin het gebied ligt een gaswinlocatie van de NAM, omgeven door bomen. Langs het Eemskanaal bevindt zich een provinciaal slibdepot dat inmiddels volledig begroeid is. Opgaande beplanting is verder te vinden op en rond de boerenerven en langs wegen in het gebied.

2.1.1 Autonome ontwikkelingen

Nam-locatie

De huidige NAM locatie in het plangebied gaat sluiten in het kader van de afbouw van het gebruik van de Nederlandse gasvoorraden. Bij het vertrek van de NAM kan de locatie mogelijk worden benut voor landbouw, zonne-energie en/of stroombuffering zoals bijvoorbeeld zoutbatterijen in zeecontainers. De bestaande buisleidingen kunnen mogelijk een tweede leven krijgen door ze te gebruiken als transport voor bijvoorbeeld buitenlands gas of biogas. Het is ook mogelijk dat een of meerdere buizen worden weggehaald.

Hyperloop

Stichting European Hyperloop Center (EHC) ontwikkelt een testcentrum voor het vervoersconcept van de hyperloop in het gebied Meerstad-Noord in de gemeente Groningen, zie Figuur 2.1 voor de beoogde ligging in het plangebied. Het vervoersconcept betreft een innovatieve transportmethode waarbij een transportvoertuig in een transportbuis onder lage druk (circa 0,01 atmosfeer) zich zwevend op hoge snelheid verplaatst. Het testcentrum heeft tot doel het concept te demonstreren en verder te ontwikkelen als vervolg op succesvolle kleinschalige testopstellingen.

Het testcentrum bestaat uit een bovengrondse testbaan met een lengte van maximaal 2700 m. In het testcentrum is personeel aanwezig voor het uitvoeren en monitoren van de testen. Het gebouw fungeert eveneens als 'learning center'. Het testcentrum bestaat naar verwachting uit een maximaal totale oppervlakte van 14.500 vierkante meter waarbinnen maximaal 4.750 vierkante meter zal worden bebouwd.

Woningbouwontwikkeling

Ten zuiden van het plangebied zal woningbouw worden ontwikkeld. Bureau Meerstad werkt op dit moment aan de actualisering van het Masterplan 2005. De uitgangspunten van het Masterplan zal niet veranderen, ten zuiden van het plangebied zal ingezet worden op waterberging/groenontwikkeling en de ontwikkeling van ongeveer 6.000 woningen. In het tweede kwartaal van 2022 zal gekeken worden of de woningbouwplannen al geconcretiseerd kunnen worden. Dit gelet op de huidige krapte op de woningmarkt.

Daarnaast maakt de gebiedsvisie het niet onmogelijk dat ook verspreid langs het Slochterdiep in het plangebied en in de westelijke punt tussen de wegen Eemskanaal zz en de Zuiderweg woningbouw wordt ontwikkeld.

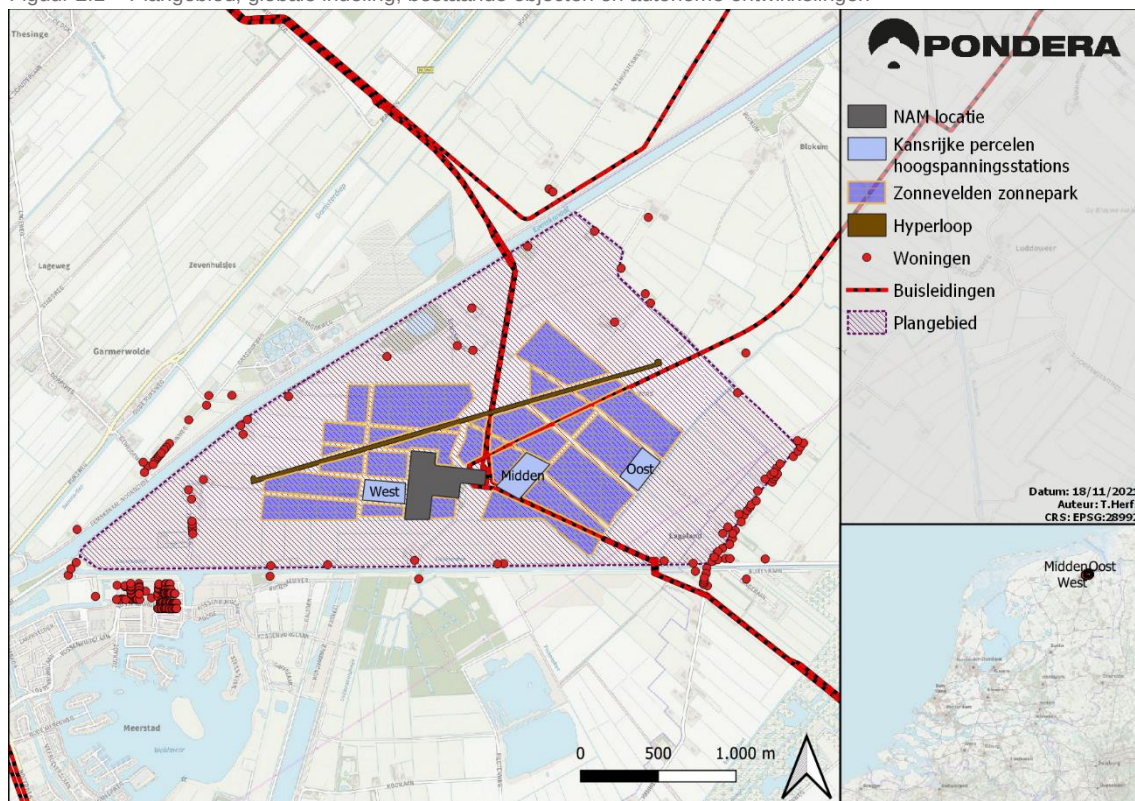
2.2 Projectbeschrijving

2.2.1 Projectdoelstelling

Het project heeft meerdere doelstellingen:

1. Het primaire doel van het project is de realisatie van maximaal 175 hectare aan zonnepanelen. Daarbij zal de locatie zo maximaal mogelijk benut worden, gelet op het beleid en de ambities op het gebied van duurzame energie van de gemeente Groningen, de provincie Groningen en Nederland als geheel.
2. Het bouwen van een HS-station in het belang van distributie van duurzaam opgewekte energie in de regio.
3. Het realiseren van een gebied met een meerwaarde op de onderdelen natuur, waterberging en recreatie, bijvoorbeeld door een ruime opstelling van het zonnepark ten gunste van planten en bodemleven, investering in de directe randen van het zonnepark en het uitbreiden van lokaal netwerk van wandel en fietspaden. Het project dient zodanig te worden uitgevoerd dat deze meerwaarde ook na het verwijderen van de zonnepanelen behouden kan blijven.

Figuur 2.1 – Plangebied, globale indeling, bestaande objecten en autonome ontwikkelingen

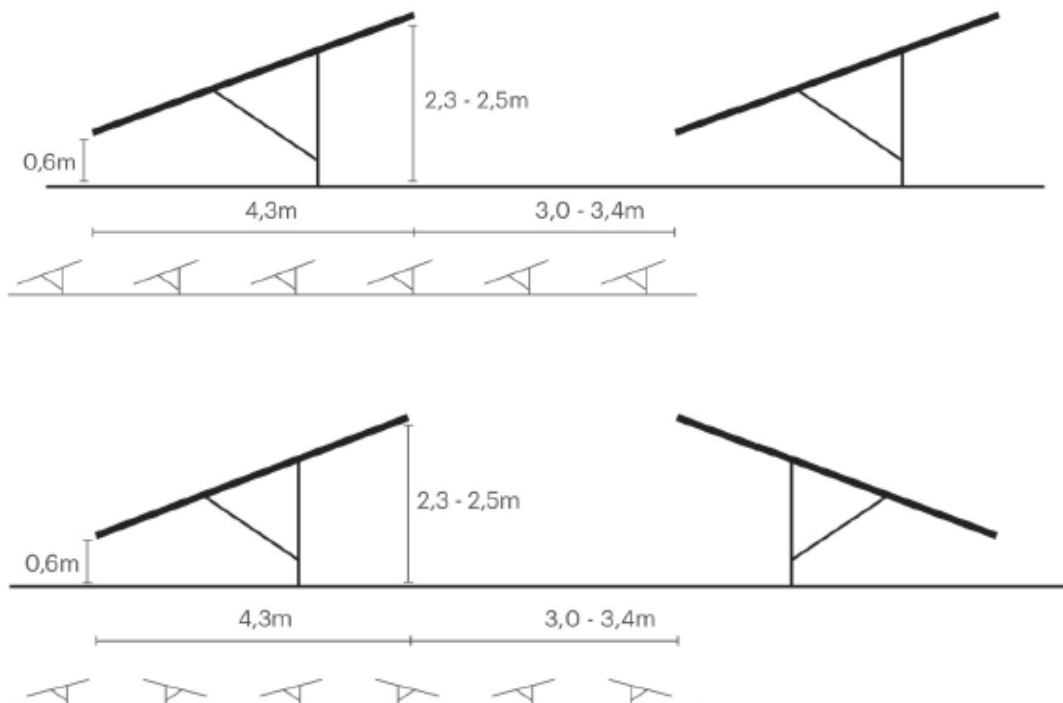

2.2.2 Infrastructuur

Tot de beoogde installaties en bijbehorende infrastructuur behoren onder andere (geen uitputtende opsomming):

- Zonnepanelen inclusief omvormers;
- Hoogspanningsstation (HS-station) met daarop onder andere transformatoren, schakelgebouwen en diverse bovengrondse hoog- en middenspanningsleidingen met bijbehorende installaties;
- Toegangsweg tot het terrein;
- Ondergrondse bekabeling van zonnepark naar HS-station.

Figuur 2.2: Twee voorbeeld opstellingen zonnepanelen

Figuur 2.3 Voorbeeld HS-station

2.2.3 Activiteiten (bouw en exploitatie)

Het voornemen ziet op zowel de bouw als op de exploitatie van het zonnepark en het HS-station.

2.2.4 Betrokkenheid omgeving en procesparticipatie

Door de gemeente is voor tot het plangebied een gebiedsvisie is, met inbreng van het waterschap en de provincie. In de voorbereiding van de gebiedsvisie zijn diverse informatie- en gesprekssessies met direct omwonenden ter plekke in het gebied gehouden. Hierin is onder meer gesproken over uitgangspunten en mogelijke uitvoering van het voornemen. Tevens zijn er informatieavonden gehouden voor belangstellenden in de ruimere omgeving van het plangebied. De gebiedsvisie heeft ter inzage gelegen. De gemeenteraad heeft deze op 28 april 2021 vastgesteld. Er is een virtueel bezoekerscentrum online waar de informatie is te vinden (<https://meerstad-noord.theimagineers.com/tour>).

2.3 Alternatieven en varianten

2.3.1 Algemeen

Een milieueffectrapportage is een onderzoek naar de milieugevolgen van een voorgenomen activiteit. Dat gebeurt aan de hand van alternatieven en varianten. Alternatieven zijn de mogelijke locaties voor het voornemen en varianten manieren waarop de voorgenomen activiteit kan worden gerealiseerd op een gekozen locatie.

Bepalend voor de milieueffecten van het zonnepark met bijbehorend HS-station zijn:

- De planlocatie;

- De omvang;
- De uitvoering (zie paragraaf 2.3.3).

2.3.2 Locatieafweging van het zonnepark en HS-station

Het zonnepark beslaat circa 175 hectare en de afmetingen van het HS station zijn circa 150 x 250 meter.

De onderbouwing van de gekozen locatie zal met name gebeuren op basis van bestaande beleidsstukken, waaronder de provinciale Omgevingsvisie (2018), het gemeentelijke Beleidskader Zonne-energie fase 1 (2019) en het Beleidskader zonneparken (2021). Hierin wordt het gebied aangewezen als zoekgebied voor grootschalige zonne-energie.

Daarnaast wordt gekeken naar het verband tussen de afwegingen voor het tracé van de hoogspanningskabels van Tennet en de locatiekeuze voor het HS-station.

2.3.3 Ontwikkeling varianten

Na vaststellen van de notitie reikwijdte en detailniveau is de eerste stap in de m.e.r. het ontwerpen van mogelijke inrichtingsvarianten (varianten). Voor de ontwikkeling van varianten in een MER wordt gevarieerd met de volgende ontwerpvariabelen:

- De positionering van het HS-station binnen of mogelijk op relatief korte afstand buiten het plangebied;
- De ligging en totale oppervlakte van de zonnepanelen en de groene buffer rondom binnen het plangebied;
- De oriëntatie van de zonnepanelen: noord-zuid of oost-west;
- De hoogte van de zonnepanelen;
- De onderlinge afstand tussen de zonnepanelen.

Bij de ontwikkeling van varianten dient rekening worden gehouden met aanwezige functies in het gebied, zoals bijvoorbeeld bebouwing en aanwezige (water)wegen.

Voor het MER worden varianten ontwikkeld om de mogelijkheden van de inrichting van het plangebied te verkennen. Deze varianten moeten uitvoerbaar zijn. De ruimte voor de te ontwikkelen varianten in het plangebied wordt grotendeels bepaald door de beperkingen vanuit geluid, externe veiligheid en lokaal aanwezige ecologische waarden.

2.3.4 Selectie voorkeurs varianten

Op basis van de resultaten van het MER ten aanzien van de verschillende milieueffecten zoals die op natuur, landschap en hinder, gecombineerd met andere overwegingen zoals provinciaal en gemeentelijk beleid, duurzame energieopbrengst en bedrijfseconomische overwegingen, zal een voorkeursalternatief (VKA) worden opgesteld voor de vergunningaanvragen. Dit kan één van de in het MER onderzochte alternatieven zijn, een combinatie daarvan of een aanpassing van één van de alternatieven. Het is de verwachting dat het voorkeursvariant bestaat uit een set van uitgangspunten zoals bijvoorbeeld de locatie van het HS-station in het plangebied, en de oriëntatie van en afstand tussen de zonnepanelen.

Inzake de keuze van een VKA voeren de initiatiefnemers overleg met om reacties te kunnen betrekken bij de keuze. Uiteindelijk dient de gemeenteraad van de gemeente Groningen te besluiten over de

daadwerkelijke inpassing van het VKA. Het VKA vormt de basis voor de aan te vragen vergunningen en toestemmingen.

2.4 Referentiesituatie en autonome ontwikkelingen

De referentiesituatie is de huidige situatie met de autonome ontwikkeling. Onder 'autonome ontwikkeling' wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. In de autonome situatie wordt de ontwikkeling van het plangebied beschreven conform vastgesteld of voorgenomen beleid, maar zonder realisatie van het zonnepark en het HS-station. Rekening wordt gehouden met plannen en projecten waarover reeds concrete besluitvorming heeft plaatsgevonden of wordt verwacht voorafgaand aan besluitvorming over het initiatief. Deze situatie dient als referentiekader voor de effectbeschrijving.

Autonome ontwikkelingen worden betrokken bij de effectbeoordeling om het gecombineerde (cumulatieve) effect te kunnen beoordelen, bijvoorbeeld voor de effecten op de leefomgeving (zoals geluid) of op ecologische waarden. Zie paragraaf 2.1.1 voor een omschrijving van de lokale autonome ontwikkelingen.

3 Beleidskader

3.1 Mondiaal en Europees beleid

Klimaatconferentie Parijs en Europese doelstelling

In december 2015 zijn (onder auspiciën van de Verenigde Naties) op de eenentwintigste klimaatconferentie in Parijs (COP21) 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag dat de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen. De Europese Unie heeft dit verdrag ook medeondertekend.

Voor nu is de Europese ambitie gebaseerd op een politieke overeenstemming¹ waarin een bindende doelstelling ten aanzien van duurzame energieopwekking is vastgelegd. In 2030 moet tenminste 32% van het energieverbruik van de Europese Unie duurzaam zijn opgewekt. De uitstoot van broeikasgassen dient in 2030 met ten minste 55% te zijn gereduceerd ten opzichte van het niveau van 1990. Dat doel was eerder op 49% gesteld.

Internationaal klimaatrapport IPCC (2021)

Overall ter wereld vindt onderzoek plaats naar het klimaat en klimaatverandering. Om de beschikbare kennis op dit gebied in kaart te brengen en in rapporten samen te vatten, is in 1988 een wetenschappelijk klimaatpanel opgericht. Dit klimaatpanel heet het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC).

Het IPCC brengt om de 6 à 8 jaar een klimaatrapport uit met daarin de laatste stand van zaken rondom het klimaat. In augustus 2021 is het eerste deel van het nieuwste – het zesde – rapport gepubliceerd. Voor dit rapport hebben wetenschappers 14.000 internationale klimaatonderzoeken geanalyseerd. In het rapport worden de gevolgen van klimaatverandering in kaart gebracht. De belangrijkste conclusies van het rapport zijn:

- Het aandeel van de mens in de huidige verandering van het klimaat staat buiten kijf.
- Er zijn nu al grote veranderingen in de atmosfeer, in de oceanen, het gebied rond de noordpool en natuurgebieden.
- In alle vijf onderzochte scenario's zal de temperatuur de komende dertig jaar toenemen.
- De beste schatting voor het opwarmende effect van de uitstoot van broeikasgassen door de mens is 3 graden, met minimaal 2 graden en maximaal 5 graden.

Door meer broeikasgassen in de atmosfeer warmt de aarde meer op. Hoeveel de aarde nog gaat opwarmen is afhankelijk van de mens en de hoeveelheid broeikasgassen die nog uitgestoten gaan worden. Om klimaatverandering te beperken, is het op z'n minst nodig om netto nul CO₂ uit te stoten. Om de opwarming nog onder 1,5 graden te houden, moet dit voor 2050 gebeuren.

¹ Energy topics European Commission, Geraadpleegd van: <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy> Commissie (14 april 2021). Geraadpleegd van: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4155_en.htm

3.2 Rijksbeleid

Energieakkoord voor duurzame groei en Energieagenda

Het Energieakkoord voor duurzame groei (2013) biedt een langetermijnperspectief voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Ruim veertig organisaties, waaronder overheden, werkgevers, vakbewegingen en natuur- en milieuorganisaties hebben zich verbonden om afspraken te maken over duurzame groei. Het akkoord is erop gericht om de economische structuur te versterken en om de komende jaren miljarden aan investeringen los te maken in alle sectoren van de samenleving. Door de uitvoering van het Energieakkoord voor duurzame groei wordt er een sterke stijging beoogd in het aandeel duurzame energie van 4,5% in 2013 naar 14% in 2020 en 16% in 2023.

Met de Energieagenda (2016) is het de bedoeling om invulling te geven aan de doelstellingen voor de lange termijn. Hiermee wordt een duidelijke koers aangegeven om perspectief en zekerheid te kunnen bieden aan bedrijven en inwoners. De Energieagenda beschrijft de te maken stappen om de transitie naar een CO₂-arme energievoorziening in 2050 mogelijk te maken.

Nationaal Klimaatakkoord (2019)

Om de doelen te halen die in het Klimaatakkoord van Parijs zijn afgesproken heeft Nederland gewerkt aan een nationaal Klimaatakkoord. In het Klimaatakkoord, onder regie van het kabinet, maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee de CO₂-uitstoot in Nederland gehalveerd kan worden. Het centrale doel van het Klimaatakkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49% in 2030 ten opzichte van 1990, de verschillende sectoren (zoals gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, elektriciteit, landbouw en landgebruik) hebben hier hun eigen taak en rol in om dit gezamenlijk te bereiken.

Aan de sectortafel 'elektriciteit' zijn afspraken geformuleerd die ertoe moeten leiden dat in 2030 meer dan 70% van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen komt. Een belangrijk doel is derhalve het vergroten van de productie van hernieuwbare energie. De omschakeling heeft impact op onze leefomgeving. Gemeenten en provincies hebben hierin met de aanpak van de Regionale Energiestrategie (RES) een belangrijke rol. Daarbij steunt het kabinet de mogelijkheid voor bewoners om te kunnen participeren in lokale energieprojecten.

De productie van hernieuwbare energie moet verviervoudigen. Concreet wordt hierbij gestreefd naar het opschalen van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen tot 84 TWh (terawattuur). De productie wind op zee moet worden uitgebreid, maar ook de productie zon en wind op land. In de hoofdlijnen staat als doel beschreven dat in 2030 via windenergie en zonne-energie op land 35 TWh wordt gerealiseerd. Ook wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik. Vraag en aanbod dienen zoveel mogelijk bij elkaar gebracht te worden. Ten slotte is gesteld dat het belangrijk is om te zoeken naar functiecombinaties en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van het gebied.

Voor hernieuwbaar op land (35 TWh) wordt vooral gekeken naar wind op land en zonne-energie. Dit zijn namelijk bewezen technieken met technische en economische haalbaarheid. Om deze opwekcapaciteit te realiseren is in het Klimaatakkoord opgenomen dat in dertig regio's door gemeenten wordt samengewerkt aan een Regionale Energiestrategie (RES). In deze RES wordt opgenomen waar en op welke manier deze opwekcapaciteit moet worden gerealiseerd. Zonne-energie is hierbij een van de belangrijkste opties. Ook in Groningen is zonne-energie nodig om de opgave in te vullen. In Europees verband is een reductie

van minimaal 55 procent in 2030 afgesproken. Op dit moment wordt er onderzoek gedaan naar de verhoging van de Nederlandse ambitie. Daar zal door het nieuwe kabinet een beslissing over gemaakt moeten worden. Dat zou leiden tot een opgave van 120 TWh hernieuwbare energie.

Klimaatwet (2019)

In de Klimaatwet zijn de Nederlandse klimaatdoelstellingen wettelijk vastgelegd. De Klimaatwet is op 1 september 2019 in werking getreden. In de Klimaatwet staan drie doelen:

- een vermindering van 49% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2030;
- een vermindering van 95% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2050;
- 100% broeikasgas-neutrale elektriciteit in 2050.

Elke vijf jaar komt er een klimaatplan waarin het klimaatbeleid wordt vastgesteld. Dit klimaatplan past in de systematiek van de Integrale Nationale Energie-en Klimaatplannen die voor de EU moeten worden opgesteld en het klimaatakkoord van Parijs. Het eerste klimaatplan (Klimaatplan 2021-2030) is in april 2020 gepubliceerd².

Klimaatplan 2021-2030

De inhoud van het klimaatplan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoofdlijnen van het klimaatakkoord. Dit bevat maatregelen om tot het reductiedoel van 49% in 2030 te komen. Daarnaast bevat het klimaatplan beleid dat volgt uit Europese verplichtingen en ander lopend beleid.

De volgende beleidslijnen worden ingezet binnen de sector elektriciteit:

- het stimuleren van wind op zee (WOZ) tot 49 TWh in 2030;
- het stimuleren van hernieuwbare energie op land (HOL) tot 35 TWh in 2030;
- het stimuleren van kleinschalige hernieuwbare productie tot circa 10 TWh in 2030;
- het waarborgen van leveringszekerheid;
- investeren in voldoende elektriciteits-infrastructuur.

Klimaat- en Energieverkenning 2021

Volgens de derde Klimaat en Energieverkenning³ (KEV) zijn er forse extra doelstellingen nodig om de nationale doelstelling van 49 procent op broeikasgasuitstoot voor 2030 te halen. Dat betekent een gemiddelde reductie van 6 megaton per jaar. Uit de KEV-raming blijkt dat in 2020 ongeveer de helft (3 megaton) per jaar wordt gereduceerd. Dat betekent dat er een behoorlijke opgave rest.

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op nationaal niveau is het vigerend ruimtelijk beleid vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. Met de NOVI geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Het gaat daarbij om het uitzetten van een koers om opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw, in goede

² "Klimaatplan 2021-2030", Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, april 2020. Geraadpleegd van: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2020/04/24/klimaatplan-2021-2030>

³ "Klimaat- en Energieverkenning 2021" Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), 2021. Geraadpleegd van: <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-klimaat-en-energieverkenning-2021-4681.pdf>

banen te leiden. Het streven is daarbij de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en zoveel mogelijk te versterken.

Prioriteiten binnen de NOVI zijn:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk zijn samen verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Sommige belangen en opgaven overstijgen het lokale, regionale en provinciale niveau en vragen om nationale aandacht. Dit zijn 'nationale belangen'. Voor een aantal belangen is het Rijk zelf eindverantwoordelijk. Maar voor een groot aantal nationale belangen zijn dat de medeoverheden. De Nationale omgevingsvisie (NOVI) richt zich op die ontwikkelingen waarin meerdere nationale belangen bij elkaar komen, en keuzes in samenhang moeten worden gemaakt tussen die nationale belangen.

De NOVI noemt duurzame energie inpassen met oog voor omgevingskwaliteit als een van de belangrijkste keuzes. Gesteld wordt dat er meer windturbines en meer zonnepanelen nodig zijn. Zonnepanelen dienen daarbij bij voorkeur op daken en gevels van gebouwen worden gerealiseerd, maar om aan de energiedoelen te voldoen is het voorzien dat ook locaties in het landelijk gebied noodzakelijk zijn.

3.3 Provincie Groningen

3.3.1 Provinciale Omgevingsvisie

Op dit moment is de provinciale Omgevingsvisie 2016-2020 van toepassing, vastgesteld op 1 juni 2016 door de Provinciale Staten en geactualiseerd met een geconsolideerde versie vastgesteld op 3 februari 2021. Provinciale omgevingsvisie beschouwt zonneparken als een industriële functie en legt vast dat zonneparken niet in Natuur Netwerk Nederlandgebieden (NNN) en Natura 2000 gebieden mogen liggen en bij voorkeur worden gerealiseerd grenzend aan stedelijk gebied. De provincie geeft aan dat de locatiekeuze voor elk zonnepark gebaseerd moet zijn op een gebiedsvisie.

De provincie concretiseert haar richtlijnen voor ontwerp en inpassing in de 'Handreiking locatiekeuze en ontwerp zonneparken' en heeft de gewenste procedure uiteengezet in de 'Maatwerkmethode zonneparken'.

3.3.2 RES-regio Groningen

Om de landelijke en lokale doelstellingen rondom energieneutraliteit te bereiken, werken 30 energieregio's aan een Regionale Energiestrategie (RES). Provincie Groningen en de gemeenten in Groningen werken samen in de RES regio Groningen. Deze regio heeft in haar RES 1.0 een doelstelling gesteld van totaal 5,7 TWh in 2030 opgewekt door wind- en zonne-energie. Als gemeentes in Groningen de ambities uitvoeren die ze daar bovenop in hun beleid hebben vastgelegd, kan de productie van duurzame elektriciteit in Groningen in 2030 mogelijk oplopen tot 6,3 TWh.

In 2023 zal in de regio Groningen jaarlijks 4 TWh door wind en zonne-energie worden geproduceerd. Die 4 TWh aan bestaande en vergunde wind- en zonneparken staat vast. Deze energieparks zijn in 2020 al in

gebruik of in aanbouw, of worden tussen nu en eind 2023 gebouwd. Het basis bod van 4 TWh in 2023 wordt hoger als gemeentes al door gemeenteraden vastgestelde beleidsvisies en beleidsplannen uitvoeren (als zogenaamde bouwstenen). De totale productie kan in de regio Groningen in 2030 oplopen tot 3,3 TWh windenergie en 3,0 TWh zonne-energie.

3.4 Gemeente Groningen

De gemeente Groningen wil in 2035 CO₂-neutraal zijn. Om dat doel te halen, is volgens het “Beleidskader Zonneparken 2021-2025” (gepubliceerd nov 2021) in totaal 950 MW aan zonnestroom nodig. 450 MW van deze energie wordt opgewekt op daken van woningen, instellingen en bedrijven. Daarnaast is er 500 MW aan zonneparken nodig. Eén van de aangewezen gebieden hiervoor is Meerstad-Noord.

De gemeente Groningen heeft ter plaatse van het beoogde plangebied in het verleden grond aangekocht vanwege plannen voor woningbouw. Vanwege de economische crisis in 2008 is deze woningbouw komen te vervallen. Meerstad-Noord is daarna in de Omgevingsvisie (2018), het Beleidskader Zonne-energie fase 1 (2019) en het Beleidskader zonneparken (2020) aangewezen als zoekgebied voor grootschalige zonne-energie.

In de gemeentelijke “routekaart CO₂ neutraal in 2035” (vastgesteld in 2018) en daarmee de Regionale Energie is het gebied op basis van een landschapsanalyse aangeduid als één van de gebieden waar grootschalige zonne-energie moet worden opgewekt. Daarbij is gekozen voor het realiseren van grootschalige zonne-energieopwekking in gebieden, tegen stadsgrenzen, waar de schaal en context zich lenen voor deze ontwikkeling.

Doel van de gemeente is om de opbrengsten van grote zonneparken maximaal ten goede te laten komen aan alle inwoners van de gemeente en te gebruiken voor de verduurzaming van de wijken en dorpen.

4 Onderzoek naar mogelijke milieueffecten

4.1 Inleiding

In het MER worden de milieueffecten van de alternatieven, zowel positief als negatief, beschreven en beoordeeld. Het MER omvat verder alle inhoudelijk onderdelen die wettelijk vereist zijn, waarbij onder andere aandacht wordt besteed aan leemten in kennis. Ook wordt in het MER een aanzet gegeven voor het wettelijke verplichte evaluatieprogramma.

Om de effecten van de alternatieven per aspect te kunnen vergelijken, worden deze op basis van een + / - score beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Hiervoor wordt de volgende beoordelingsschaal gehanteerd.

Tabel 4.1 Beoordelingsschaal

Score	Oordeel ten opzichte van de referentiesituatie (nulalternatief)
--	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering
-	Het voornemen leidt tot een merkbare negatieve verandering
0	Het voornemen onderscheidt zich niet van de referentiesituatie (nulalternatief)
+	Het voornemen leidt tot een merkbare positieve verandering
++	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare verbetering van het milieu

Indien de effecten marginaal zijn, wordt dit in de voorkomende gevallen aangeduid met 0/+ (marginaal positief) of 0/- (marginaal negatief).

4.1 Relevante milieueffecten locatiekeuze

De locatiekeuze zal zoals eerder gezegd met name worden onderbouwd op basis van bestaande beleidsstukken waarin deze locatie wordt aangewezen als zoekgebied voor grootschalige opwekking van zonne-energie. Daarnaast wordt gekeken naar de door het HS-station te ontsluiten capaciteitsbehoefte.

4.2 Relevante milieueffecten op de locatie - variantkeuze

In het MER worden de milieueffecten van de inrichtingsalternatieven van het plangebied in beeld gebracht. Andere effecten, zoals economische effecten betreffende het zonnepark zelf, worden niet beschouwd in het MER, maar kunnen wel in besluitvorming over het voornemen een rol spelen.

Het MER zal voor de betreffende thema's ook het relevante beleidskader schetsen. De volgende milieuaspecten worden meegenomen in het MER.

4.2.1 Magnetische velden

Random hoogspanning kunnen magnetische velden optreden. In 2005 heeft het voormalige ministerie van Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM), thans ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, een advies over hoogspanningslijnen en hun magneetveld uitgebracht aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet. Hoewel dit advies niet van toepassing is op transformatorstations en ondergrondse hoogspanningslijnen, wordt voor de betreffende locatie toch een

beschouwing gegeven. Het advies luidt dat het jaargemiddelde magneetveld ter hoogte van gevoelige bestemmingen niet hoger mag zijn dan 0,4 microTesla (de magneetveldzone).

Voor delen van het HS-station die bovengronds zijn gelegen (transformatoren), geldt dat er een magneetveld optreedt. Het advies van I&W ziet echter niet toe op transformatorstations maar enkel op boven- en ondergrondse hoogspanningsverbindingen welke geen onderdeel vormen van het huidige deel van het project. Op basis van de resultaten van de beoordeling bij vergelijkbare projecten blijkt dat de afstand waarop de 0,4 mT is gelegen, tot maximaal enkele tientallen meters van de bron reikt.

Door middel van berekeningen zal de globale ligging van de 0,4 mT-contour worden bepaald voor de verschillende mogelijke locaties van het HS-station.

4.2.2 Geluid

De beoogde activiteiten kunnen geluid veroorzaken. Geluid kan hinderlijk zijn. Het betreft voor het zonnepark de omvormers en eventuele transformatoren. Voor het HS-station gaat het om de transformatoren en schakelaars die geluid kunnen produceren.

In het MER worden de geluidseffecten kwantitatief vastgesteld. Daarbij wordt ten eerste bepaald of er een relevante geluidsbelasting optreedt bij geluidsgevoelige objecten en vervolgens wordt de geluidsbelasting beoordeeld.

Naar verwachting leidt het geluid van omvormers en transformatoren van het zonnepark niet tot een relevante geluidsbelasting bij geluidsgevoelige objecten, in dit geval met name omliggende woningen. Voor het HS-station moet wel rekening worden gehouden met een relevante geluidsbelasting. In het MER wordt op basis van diverse mogelijke locaties van het HS-station binnen het plangebied een vergelijking gemaakt van varianten. Hiervoor bepalen de ligging van de geluidscontouren van 5 dB-klassen, aflopend van 35 dB *Letmaal* tot 50 dB *Letmaal*. We brengen het aantal geluidgevoelige objecten (woningen van derden) binnen deze contouren in beeld. Naast het aantal geluidgevoelige objecten berekenen we het mogelijke aantal (ernstig) gehinderden.

Ook zal de geluidbelasting in het plangebied van (voor zover lokaal aanwezig) andere geluidproducerende activiteiten worden bepaald en geven we aan wat de akoestische kwaliteit van de omgeving is met de cumulatieve geluidbelasting van het zonnepark en het HS-station. Een methode die we hierbij gebruiken is de zogenaamde Miedema-methode. In het specialistisch onderzoek wordt nader ingegaan op de gehanteerde uitgangspunten.

Ten slotte kan het geluid van transformatoren een relevante bijdrage in het laagfrequente frequentiegebied hebben. Dit onderdeel zal kwantitatief worden behandeld in het MER

4.2.3 Natuur

Het effect op natuur van het voornemen ligt met name in de potentiële verstoring van soorten ter plaatse van het plangebied in de aanlegfase of de afname van leefgebied en/of groeiplaatsen van fauna en flora door het ruimtebeslag. Daarnaast zal worden ingegaan de stikstofdepositie als gevolg van de te gebruiken machines tijdens de aanleg.

Na realisatie kan, afhankelijk van de inrichting en het beheer van het terrein, de ruimte tussen en onder de zonnepanelen maar zeker ook de ruimte eromheen, de brede buffer, worden gebruikt om bepaalde soorten juist te bevorderen ten opzichte van de huidige situatie waar er intensieve landbouw plaatsvindt. Met name de ruimte tussen en naast de zonnepanelen is een bepalende factor in de benutting van deze mogelijkheid.

Gebiedsbescherming in Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn, welke zijn vertaald in de Wet natuurbescherming. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden.

Voor Natura 2000-gebieden geldt dat significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor de betreffende gebieden en het functioneren van het gebied niet mogen optreden. Van significante effecten is sprake als het behalen van een instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000-gebied in gevaar kan komen. Hierbij wordt ook gekeken naar externe werking (projecten buiten het Natura 2000-gebied die effect hebben op doelen van nabijgelegen gebieden) en cumulatie (in samenhang met de effecten van andere plannen en projecten).

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (Zuidlaardermeergebied) ligt op een afstand van ruim 5,5 kilometer. Naast de stikstofdepositie tijdens de bouw is gezien de afstand naar het gebied en de beperkte effecten van een zonnepark/HS-station een significant effect op het Natura 2000-gebied naar verwachting bij voorbaat uit te sluiten. Een voortoets wordt desondanks uitgevoerd in het kader van het MER om te bepalen of effecten op de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden inderdaad zijn uit te sluiten.

Soortenbescherming in Wet natuurbescherming

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb). De bescherming van flora en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - Vogels: Soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1);
 - Flora en Fauna: Soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - Nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken, en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

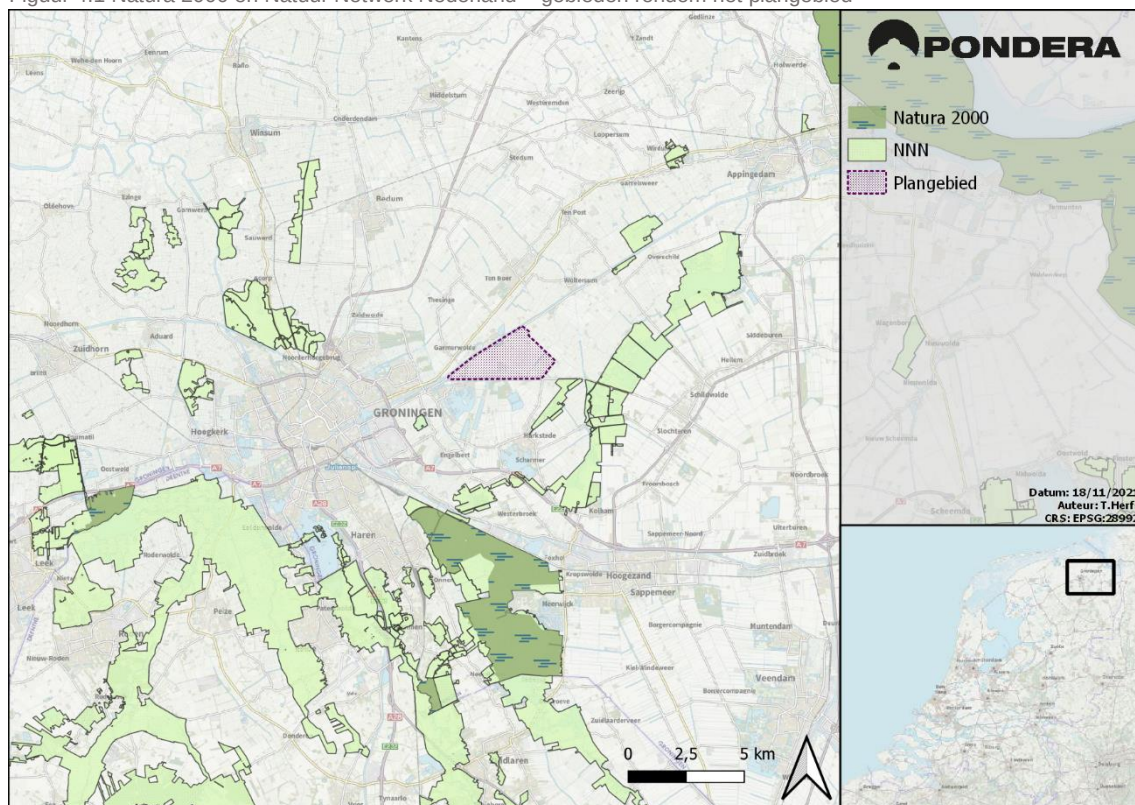
Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijk invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk.

Het huidige agrarisch gebruik maakt dat de verwachting is dat er niet of slechts beperkt beschermde flora aanwezig is in het gebied. Specifiek veldwerk en inventarisatie van de reeds beschikbare kennis over aanwezige soorten wordt uitgevoerd om te kunnen beoordelen of beschermde soorten aanwezig zijn in het gebied. Op basis van deze inventarisatie wordt beoordeeld of er effecten kunnen optreden op beschermde soorten en of een overtreding in het kader van de soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is te verwachten. Een ontheffing of vergunning in het kader van Wet natuurbescherming is soms nodig afhankelijk van de voorkomende soorten in het plangebied.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het Rijk en de provincies hebben afspraken gemaakt over de planologische en kwalitatieve bescherming van de NNN. In het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN significant worden aangetast, niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Het Natuurnetwerk Nederland is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Voor het Natuurnetwerk Nederland geldt geen externe werking.

Figuur 4.1 Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland – gebieden rondom het plangebied

4.2.4 Cultuurhistorie en archeologie

Ten behoeve van de realisatie van het voornemen vindt ontgraving plaats voor het leggen van kabels en het realiseren van fundaties. In het MER wordt aangegeven of verwacht kan worden dat archeologische

relicten in de bodem ter plaatse van het plangebied aanwezig zullen zijn, en welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele waarden te beschermen. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de beschikbare kaarten met verwachtingswaardes van het Rijk (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, RCE), de provincie Groningen en de gemeente Groningen.

Verder zal voor het aspect cultuurhistorie aandacht worden besteed aan eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden, zoals de aanwezigheid van monumenten. Kans op fysieke aantasting ervan dient te worden beoordeeld evenals de invloed op het aanzien ervan, wat ook als een vorm van aantasting kan worden gezien. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van het gemeentelijke en provinciale beleid ten aanzien van aanwezige cultuurhistorische waarden.

4.2.5 Landschap

Voor het aspect landschap wordt in het MER aandacht besteden aan de landschappelijke effecten van de verschillende alternatieven. De inrichtingsalternatieven worden beoordeeld op hun landschappelijke effecten, mede op basis van een beschrijving van de bestaande situatie van die gebieden en de daar aanwezige landschappelijke karakteristieken.

Met betrekking tot de inrichtingsalternatieven worden zowel de invloed van opstellingen op het landschap beschreven als de kenmerken en kwaliteiten van die opstellingen zelf. Ook wordt de invloed op de waarneming van de opstellingen beschreven.

Mogelijke beoordelingscriteria voor het aspect landschap zijn aansluiting op de huidige landschappelijke ervaring en de zichtbaarheid van gebouwen, bouwwerken en zonnepanelen.

In dit kader zal ook een kwalitatieve afweging worden gemaakt voor wat betreft de effecten van de lichtschittering van de zon via de zonnepanelen.

4.2.6 Waterhuishouding en bodemkwaliteit

Binnen het plangebied worden gebouwen, bouwwerken, zonnepanelen en enkele verhardingen aangebracht die effect op de waterhuishouding kunnen hebben. De waterhuishouding wordt in het MER beoordeeld op een aantal punten, waaronder de effecten voor grondwater, oppervlaktewater en hemelwaterafvoer. Daarnaast maakt ook het uitvoeren van de watertoets deel uit van de beoordeling op waterhuishouding.

Voor het aspect bodemkwaliteit wordt bekeken of de locatie verdacht is van bodemverontreiniging door middel van een historisch bodemonderzoek. Daarnaast wordt beoordeeld of sprake is van bodembedreigende activiteiten als onderdeel van het initiatief, bijvoorbeeld aanwezigheid van vloeistoffen in de transformatoren. Ten slotte wordt ook een afweging gemaakt over de impact van de zonnepanelen op de bodem en het bodemleven tijdens het gebruik en na verwijderen van de zonnepanelen. Het betreft met name effecten als uitdroging en (deels blijvende) inklinking van de bodem.

Een specifiek effect in het kader van het huidige plan betreft de zogenaamde veenoxidatie welke optreedt wanneer percelen structureel worden ontwaterd. Het Waterschap Hunze en Aa's heeft het tegengaan van veenoxidatie als ambitie in haar beleid opgenomen. De gemeente onderzoekt samen met provincie en waterschap de kansen om in het plangebied veenoxidatie te reduceren. Eerste analyses tonen aan dat

mogelijk circa 9000 ton uitstoot van CO₂ per jaar zou kunnen worden voorkomen door het water in het peilgebied te verhogen. Daarbij is het uitgangspunt dat de te nemen maatregelen niet voor overlast voor omwonenden zorgen. In het kader van de aanleg van de onderdelen van het voornemen vindt mogelijk ontwatering plaats die veenoxidatie kan veroorzaken.

4.2.7 Veiligheid

De activiteit maakt geen gebruik van gevaarlijke stoffen. Wel zijn in het gebied activiteiten met gevaarlijke stoffen (ondergrondse buisleidingen, NAM Station) aanwezig en is denkbaar dat lichtreflectie op zonnepanelen relevant is voor het wegverkeer.

In het MER zal worden beschreven of en zo ja welke veiligheidseffecten het plaatsen en in werking hebben van de transformatoren heeft op de omgeving. Daarbij wordt zowel gekeken naar het risico op (beperkt) kwetsbare objecten zoals woningen, maar ook op de NAM-locatie.

Daarnaast zal het risico van de (op dat moment reeds ontmantelde) NAM-locatie op het HS-station zelf worden besproken.

De risico's van de bouwphase op de omgeving, met name op de NAM-locatie op de lokaal aanwezige buisleidingen tijdens de aanleg van de hoog- en middenspanningskabels in het plangebied zullen ook worden beschouwd.

In het kader van de verkeersveiligheid zal een kwalitatieve beschouwing worden gegeven met betrekking tot de effecten van de reflectie van de zon op de zonnepanelen (lichtschittering) op de verkeersveiligheid van omliggende wegen.

4.2.8 Ruimtegebruik

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten beschreven op de huidige gebruiksfuncties van de omgeving, zoals landbouw en mogelijk recreatieve functies.

4.2.9 Duurzame energieopbrengst en vermeden emissies

Eén van de belangrijkste redenen om een zonnepark te realiseren is het opwekken van duurzame energie en daarmee het vermijden van emissies. Van de alternatieven wordt daarom in het MER berekend hoeveel elektriciteit kan worden opgewekt, uitgaande van het totale aantal m² zonnepanelen dat per alternatief te plaatsen is. Ook wordt bepaald welke uitstoot van schadelijke stoffen vermeden wordt, in vergelijking met de situatie dat dezelfde hoeveelheid energie wordt opgewekt op conventionele wijze, zoals verbranding van steenkool en aardgas. Het gaat daarbij om de vermeden uitstoot van CO₂, NO_x en SO₂. De reductie wordt berekend aan de hand van het gemiddelde gebruik van brandstoffen bij elektriciteitscentrales (voornamelijk gas). Hierbij worden de volgende kengetallen gehanteerd: 77,9 kg CO₂/GJ (CBS, Hernieuwbare energie in 2016, 2017), 0,06 kg NO_x/GJ en 0,02 kg SO₂/GJ (ECN-C--05-090). Voor het rendement van elektriciteitscentrales wordt uitgegaan van 41,4% (CBS, Hernieuwbare energie 2017).

4.3 Effectbeoordeling

De omvang van het studiegebied – het gebied waarbinnen zich mogelijke effecten kunnen voordoen – verschilt per milieuaspect. In het algemeen is het studiegebied (aanzienlijk) groter dan het plangebied: het gebied waarbinnen zich de voorgenomen activiteit afspeelt.

De verwachte effecten worden beschreven en beoordeeld. Het nulalternatief (de referentiesituatie met autonome ontwikkelingen) fungeert als referentie voor de beoordeling van de effecten. De effectbeschrijving zal waar mogelijk en zinvol met cijfers onderbouwd worden. Indien het niet mogelijk is om de effecten te kwantificeren, zal de beschrijving kwalitatief zijn.

Naast blijvende effecten wordt ook aandacht besteed aan tijdelijke en/of omkeerbare gevolgen. Dit betreft met name de bouw van het zonnepark en het HS-station (zoals effect van verstoring tijdens de bouw voor ecologie) en alle bijbehorende mogelijke voorzieningen, zoals aanpassing van bestaande wegen, aanleg van nieuwe ontsluitingswegen ten behoeve van het zonnepark, aanvoer van bouwmaterialen de installatie van de zonnepanelen, de transformatoren en de kabels. Ook wordt, waar zinvol, aangegeven of cumulatie met andere plannen en/of projecten kan optreden.

De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. Soms is dit een harde parameterwaarde die door de overheid is aangewezen als een norm (getal). Echter, vaak zijn de geëigende parameters niet zo duidelijk omschreven. Deze moeten dan worden herleid uit het voorgenomen beleid inzake de verschillende milieuaspecten. In Tabel 4.2 is per milieuaspect aangegeven welke criteria worden gebruikt en de wijze waarop de effecten worden beschreven en beoordeeld (kwantitatief en/of kwalitatief).

Tabel 4.2 Beoordelingscriteria per milieuaspect

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Magnetische velden	- Afstand woningen tot transformatoren in relatie tot de ligging van de 0,4 Microtesla magneetzone	Kwantitatief
Geluid	- Aantal geluidgevoelige objecten (zoals woningen) waarbij de Letmaal, 35, 40, 45 en 50 dB wordt overschreden - Aantal gehinderden - Cumulatieve geluidbelasting andere bronnen - Laagfrequent geluid	Kwantitatief
Natuur	- Effect op beschermde gebieden, waaronder stikstofdepositie - Effect op beschermde soorten - Potentie toevoegen natuurwaarden binnen de grenzen van het plangebied - Effect op natuurwaarden buiten de grenzen van het plangebied	Kwalitatief en kwantitatief (soorten en stikstof)
Cultuurhistorie en archeologie	- Aantasting cultuurhistorische waarden - Aantasting archeologische waarden	Kwalitatief
Landschap	- Invloed op landschappelijke structuren - Herkenbaarheid opstellingsprincipe zonnepanelen - Invloed op openheid van het landschap - Zichtbaarheid van de gebouwen en bouwwerken - Lichtschittering	Kwalitatief

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Waterhuishouding en bodem	- Grondwaterwater (inclusief bemaling) - Oppervlaktewater (lozingen, dempingen) - Bodemverontreinigingen bestaand - Bodembedreigende activiteiten - Bodemleven / inklinken bodem	Kwalitatief
Veiligheid	- Buisleidingen gevaarlijke stoffen - NAM gasstation - Gevoelige objecten (woningen etc.) - Lichtschittering verkeersveiligheid	Kwalitatief
Ruimtegebruik	- Verlies huidige functies	Kwalitatief
Duurzame energieopbrengst en vermeden emissies	- Elektriciteitsproductie - Emissiereductie CO₂, SO₂, NO_x, PM₁₀ (fijnstof)	Kwantitatief, resp. in MWh, en Kton

4.4 Mitigerende maatregelen

De in het MER aan te geven milieueffecten kunnen door middel van het uitvoeren van mitigerende maatregelen verzacht, of teniet worden gedaan. In het MER worden deze maatregelen genoemd en beschreven.

4.5 Leemten in kennis en informatie

In het MER zal worden aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectvoorspelling. Waar mogelijk zal worden aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

4.6 Evaluatie

In het MER zal aangegeven worden of en zo ja welke milieuaspecten tijdens en na het realiseren van het voornemen gemonitord en geëvalueerd dienen te worden, teneinde na te gaan wat de daadwerkelijk optredende milieueffecten zijn. Eventueel kunnen op basis daarvan maatregelen getroffen worden.

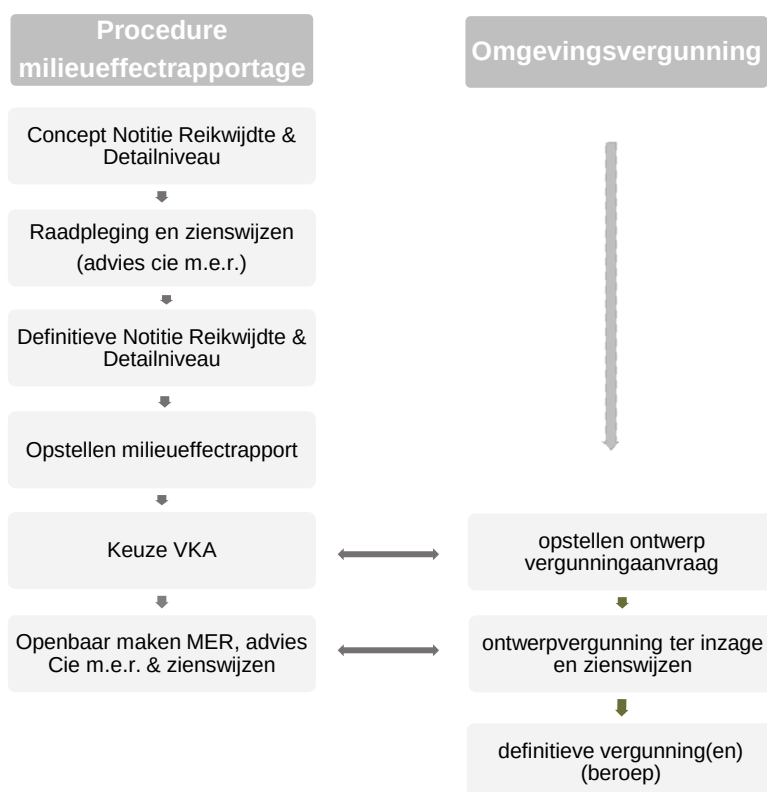
5 Procedure en besluitvorming

In dit hoofdstuk wordt weergegeven welke stappen worden doorlopen voor de m.e.r.-procedure en in welke procedurele context dit plaatsvindt ten behoeve van de besluitvorming over het voornemen (omgevingsvergunning).

5.1 M.e.r.-procedure

Een m.e.r.-procedure bestaat uit verschillende onderdelen, waarvan het milieueffectrapport (MER) het belangrijkste is. Figuur 5.1 geeft de belangrijkste stappen weer.

Figuur 5.1 Hoofddijnen m.e.r.-procedure (en ruimtelijk plan)

De inhoudelijke vereisten aan een m.e.r. zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Dat houdt samengevat in dat een milieueffectrapport wordt opgesteld om de (mogelijke) effecten in beeld te brengen van de voorgenomen activiteiten op de leefomgeving, en op natuur en landschap van het omliggende gebied, om daarmee bij te dragen aan de besluitvorming en daarbij een goede afweging mogelijk te maken. Op grond van het bepaalde in de Wet milieubeheer (Wm paragraaf 7.7 en 7.9) wordt het MER door de initiatiefnemer(s) opgesteld.

Openbare kennisgeving

Het bevoegd gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een besluit voor te bereiden waarvoor een m.e.r. wordt doorlopen. Daarin staat:

- Dat stukken ter inzage worden gelegd;
- Waar en wanneer dit gebeurt;
- Dat er gelegenheid is zienswijzen in te dienen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER;
- Aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn;
- Of de Commissie voor de m.e.r. om advies zal worden gevraagd over de voorbereiding van het plan.

Raadpleging overlegpartners en betrokken bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau

Het bevoegd gezag raadpleegt de overlegpartners en de overheidsorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. is niet verplicht voor de NRD-fase. Raadpleging gebeurt door de huidige Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau, waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER wordt beschreven, naar omwonenden, de overige overlegpartners en betrokken bestuursorganen te verzenden. Er kan door elke belanghebbende commentaar worden ingediend op de huidige conceptversie, tot uiterlijk 1 februari 2022. U kunt dit commentaar sturen naar de heer Rolf Sieben van de gemeente Groningen, mailadres rolf.sieben@groningen.nl.

Vaststellen reikwijdte en detailniveau van het MER

Deze Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau zal voor het op te stellen MER worden vastgesteld door de gemeente Groningen. Daarbij worden de ingekomen commentaren en het advies van de betrokken overheidsorganen meegenomen.

Opstellen MER

De eisen waaraan het MER moet voldoen zijn beschreven in artikel 7.23, eerste lid, Wm (en uiteraard deze notitie reikwijdte en detail). Samengevat moet het MER in elk geval bevatten/beschrijven:

Het doel van het project;

- Een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven;
- Welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- Voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het MER vooraf zijn gegaan;
- Een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- Welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- Effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- Leemten in kennis;
- Een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie voor de m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie voor de m.e.r. De terinzagelegging gebeurt in principe gelijktijdig met de ter inzage legging van de ontwerp-vergunningen.

Zienswijzen indienen MER

Iedereen kan zienswijzen indienen op het MER en de ontwerpvergunning. De termijn daarvoor is 6 weken.

Advies Commissie voor de m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het MER (toetsingsadvies). Eventueel geeft het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt het definitieve ruimtelijke plan (alsmede de vergunningen in geval van toepassing van de coördinatieregeling) vast en geeft daarbij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r.

Bekendmaken plan

De definitieve plannen worden bekendgemaakt.

Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen en neemt zo nodig maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

5.2 Informatie en inspraak

Bij deze m.e.r.-procedure is er één formeel inspraakmoment tijdens de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten en bijbehorend MER.

De plaatsen en tijden van deze terinzageleggingen zullen bekend gemaakt worden door middel van publicatie in één of meerdere dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze, daarbij wordt ook bekend gemaakt of en wanneer er een informatiebijeenkomst plaats vindt. Na verwerking van de zienswijzen zullen de definitieve besluiten worden genomen.

Voorafgaand daaraan zal de huidige conceptversie van het NRD worden gedeeld met de betrokken instanties en omwonenden. Er kan door elke belanghebbende commentaar worden ingediend op de huidige conceptversie, tot uiterlijk 1 februari 2022. U kunt dit commentaar sturen naar de heer Rolf Sieben van de gemeente Groningen, mailadres rolf.sieben@groningen.nl.